

Két jó barát együtt konspirál

KÖNYVKRITIKA - LXIV. évfolyam, 15. szám, 2020. április 9.

Mitrovits Miklós: Tiltott kapcsolat – A magyar-lengyel ellenzéki együttműködés 1976–1989, Jaffa Kiadó, Budapest 2020, 308 oldal, 3999 Ft

A magyar-lengyel ellenzéki együttműködés sok részlete már régóta ismert, egyebek közt az érintettek visszaemlékezéseiből, de a történész szerző módszeresen végigelemzi a folyamatot. Lengyelországban sokkal nagyobb hagyománya és társadalmi bázisa volt a földalatti mozgalomnak. Az 1956-ban még nagy reményekkel fogadott Gomułka, a Lengyel Egyesült Munkáspárt első titkára hamar szakított saját bátortalan reformpolitikájával, és képtelen volt elfogadható életszínvonalat teremteni. Nem erőltették a téészesítést, de az egyéni gazdák tömegeit nem engedték fejlődni, ami állandó élelmiszerhiányhoz vezetett. Viszont ezáltal nem is depolitizálódott annyira a társadalom, mint nálunk. Magyarországon a sokak által aranykornak tekintett 1970-es években egy szűk értelmiségi csoport próbált szervezkedni, és ehhez kezdettől inspirációt keresett a lengyel ellenzéki irodalomban, amelyet nagyon hamar elkezdtek lefordítani és olvasni.